

سقوط اسطوره‌های کارتونی

رضا صائمی

خبرنگار گروه فرهنگ

سال‌های دور، این قصه مادر بزرگ‌ها بود که کودکان خانه را گرد هم جمع و سرگرم می‌ساخت. این قهوه تخیل بچه‌ها بود که تصاویر ذهنی و خیالی از شخصیت‌های داستان خلق می‌کرد و هاله‌ای از احساس و عاطفه پیرامون آنها به وجود می‌آورد. در واقع قصه‌گویی و نقالی در مقام رسانه‌ای گرم به‌رشد و تحرك قهوه خیال و تکامل ذهنی کودکان کمک می‌کرد و چه‌بسا تادم پیری همچون خاطره‌ای ماندگار به جهان خیالی و واقعی آنها جان می‌داد. در سال‌های بعد اما «کتاب» توانست جان‌نشین قصه‌گویی‌های گذشته شود، چراکه فرهنگ شفاهی ما چندان میانه خوبی با کتاب و نوشتار نداشت و نبود فرهنگ مطالعه به بهبود وضع کتابخوانی به‌جای قصه‌گویی کمک چندانی نکرد البته تا ورود به عصر ارتباطات و توسعه تکنولوژی‌های مدرن ارتباطی رسانه‌ها به‌ویژه تلویزیون همه را جادو کرد و کودکان بار دیگر به خانه بازگشتند، اما این بار به‌جای مادر بزرگ، دور جعبه جادویی تلویزیون نشستند تا برنامه‌ها و قصه‌های کارتونی که مظهر رسانه سرد بودند، حتی تصاویر ذهنی و خیالی شخصیت‌های قصه را هم برای آنها به تصویر بکشند. تصاویر رنگارنگ و جذاب تلویزیونی، خیال کودکان (حتی بزرگسالان) را مجذوب خود کرده بود که آنها دست از کوچه و خیابان شستند و به صفحه کوچک تلویزیون چشم دوختند. تجاری‌سازی و عملی‌ان آن در بازی‌های کودکان به‌تدریج عجز خود را به تخیلات و تجربه‌های انتزاعی سپردا و گونه‌های انفعال رسانه‌ای ایجاد نمود. «برنامه کودک» در دنیای تصویر و رسانه چنان جایگاه قدرتمندی یافت که بخش عمده‌ای از سرگرمی بزرگسالان را هم از سهم تماشای تلویزیون به خود اختصاص داد. توسعه فناوری‌های کامپیوتری، هنر گرافیک و صنایع فرهنگی نیز به ارتقای سطح کیفی برنامه‌های کودک انجامید. در این میان انیمیشن از جایگاه خاصی برخوردار شد. در واقع انیمیشن با کارتونی‌ها، بخش عمده‌ای از دنیای تصویری کودکان را تصاحب کرد. امروزه گرچه توسعه فناوری‌های تصویری و تکنولوژی گرافیک، امکانات بیشتری را برای ساخت انیمیشن‌های کودکان فراهم کرده است، اما کودکان امروزی نسبت به گذشته احساس تعلق خاطر کمتری با کارتونی‌ها دارند. شاید به‌جز تانک بن‌توان گفت، همه ما کودکان دو دهه پیش و به‌اصطلاح نسل سوم، کارتونی‌های زمان کودکی خویش را بیشتر از برنامه‌ها و شخصیت‌های کارتونی معاصر دوست داریم. پسرشجاع، مهاجران، خانواده دکتر ارنست، حنا دخترتری در مزرعه، بی‌خانمان، سندباد، پینوکو، پلنگ صورتی، رابین هود، گالیور، گوریل انگوری و... بخش عظیمی از خاطرات کودکی ما را شکل می‌دهد که هرکدام به تناسب روان‌شناختی و جامعه‌شناسی‌اش در تجربه کودکی ما سهمیه هستند و به‌نوستالژی کودکی نسل ما بدل شده‌اند. کارتونی‌های امروزی اما بیشتر در وجوه تکنولوژیکی خود ظهور کرده‌اند و بیش از آنکه ساختاری داستانی داشته باشند که عناصر و المان‌های قصه در آن دیده شود، از تخیلات شدید فن‌محورانه بهره می‌گیرند که سنگین‌ترین بار دنیای واقعی کودکان دارند. به همین دلیل به‌جای ایجاد همذات‌پنداری و اثرپذیری اخلاقی- رفتاری در آنها، به قوه تخیل کودک و پرورش ذهنیت ماورائی‌شان بیشتر به‌بامی‌دهد. لذا کم‌تر به «یادگیری» منجر می‌شود. به‌عبارتی دیگر، قالب کارتونی‌های امروزی بیش از آنکه بر جنبه‌های شناختی و هویتی بنا شود، به حیث هیجانی و سرگرمی مورد توجه قرار می‌گیرد. البته سرگرمی در ذات برنامه‌های کودک قرار دارد و نوعی بازتولید ابزار بازی در خود نیست اما وقتی به تنها هدف برنامه‌های تلویزیونی تقلیل یابد، به‌تدریج اثرگذاری خویش را از دست می‌دهد و به کتش‌مندی تجربه‌های کودکان کمک نمی‌کند. یکی از عناصری که به ماندگاری کارتونی‌های قدیمی‌تر در ذهن می‌انجامد، شخصیت‌پردازی کارتونی است که به مدل‌سازی تیپ‌های گوناگون کودکان تکیه دارد؛ قهرمان‌های دنیای کودکان در گذشته بیش از آنکه بر توانایی‌های فوق‌طبیعی و ماورائی خود شناخته‌شوند، به قدرت فردی مهارت‌های خودانگیزانه استوار بودند و باورپذیری بیشتری داشتند. ضمن اینکه جنس دغدغه‌ها و آرزوهای آنها به دنیای واقعی کودکان، نزدیک‌تر از عالم‌روایی و فوق‌خیال کاراکترهای امروزی بود. شخصیت‌هایی که به اسطوره‌های کارتونی بدل می‌شدند، دنیای آرمانی کودک را تسخیر می‌کردند. مجموعه این عوامل در نهایت به پذیرش و برداش از کاراکترهای کارتونی از سوی کودکان منتهی می‌شد اما در عالم فرامردن امروزی، گویی اسطوره‌های کارتونی نیز سقوط کرده‌اند و قهرمانان خیالی نیز دیگر مرده‌اند.

۲۴ ساعت

۱۶

24 HOURS

hammihanmedia@gmail.com

@Hammihanonline

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کریا سچی
• مشاوران: عباس‌عبدی و احمد زیدآبادی
• سردبیر: محمدجواد روح • سردبیر آنلاین: افشین امیرشاهی • معاون سردبیر: مهرداد خدیر
• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمن منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)
• علی‌ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)
• مدیراداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری
• مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • شبنم رحمتی (معاون آنلاین)
• حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

• تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸
• لیتوگرافی و چاپ: همپین. • تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۲۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۹۱۳۰۴۱۴۲

مرد شماره یک شبکه‌های اجتماعی در دنیا

چرا کریس رونالدو یوتیوب را انتخاب کرد؟

سپهر خرمی

گزارشگر ورزشی هم‌مپین

بر اساس میزان تبلیغاتی که در ویدئوهای شما قرار می‌گیرد، به شما پول داده می‌شود اما به‌طور عرف، به‌ازای هر ۱۰۰۰ مخاطب برای هر ویدئو، یوتیوب به شما سه دلار پرداخت می‌کند.

معروف‌ترین‌های یوتیوب در خطر

یوتیوب‌های مشهور دنیا اما با اضافه‌شدن کریس رونالدو به این پلتفرم، حالا احساس خطر می‌کنند. هر چند آنها دنبال کننده‌های خود را پیدا و بعد از مدت کوتاهی تثبیت کردند اما این احتمال نیز وجود دارد که رونالدو بتواند علاقه‌مندی افرادی که در این پلتفرم عضو هستند را به سمت مطالب خودش سوق دهد. اما بد نیست نگاهی بیاندازیم به مشهورترین یوتیوب‌های دنیا و درآمد تقریبی‌شان را نیز بررسی کنیم. مشهورترین و البته پر مخاطب‌ترین یوتیوب‌ها دنیا کسی نیست جز «جیمی ببست» که اهل آمریکا است. او با تولید ویدئوهای جذاب و پرچالش، توانست مخاطبان بسیاری را در دنیا جذب کند. او در حال حاضر ۳۳۰ میلیون دنبال‌کننده در یوتیوب دارد و به‌طور میانگین هر ویدئوی او بین ۲۵۰ تا ۳۸۰ میلیون view می‌خورد که آمار شگفت‌انگیز در این عرصه محسوب می‌شود. او به جنگل، کوه‌ها و موقعیت‌های خطرناک می‌رود و تولید محتوا می‌کند. جیمی یکی از معروف‌ترین‌های یوتیوب می‌باشد که از ۱۲ سال پیش فعالیت خود را شروع کرده است. جیمی از نظر سبک سراسر با بقیه یوتیوب‌ها فاصله شدیدی زیادی دارد. جیمی اهل آمریکا است و ماهانه به‌طور میانگین ۱۳ میلیون دلار فقط بابت تولید محتوا از یوتیوب درآمد دارد. دومین یوتیوب‌مشهور و پر مخاطب دنیا باور نکرندی است، چراکه او فقط ۱۰ سال دارد و فعالیت یوتیوبی خود را از سن دو سالگی با کمک پدر و مادرش آغاز کرده است. او «لاک ناستیا» نام دارد که اهل کشور آمریکا است و از روزمرگی‌های خود، مدرسه رفتن، انجام تکالیف خود و سرگرمی‌هایش ویدئو درست می‌کند. او در حال حاضر ۱۱۹ میلیون دنبال‌کننده در یوتیوب دارد و درآمد تقریبی او در سن ۱۰ سالگی و صرفاً از طریق این پلتفرم، ماهانه ۵ میلیون دلار است. سومین فرد لیست ما کسی نیست جز جناب «فلیکس» که بزرگ‌ترین یوتیوب‌کشور ژاپن به حساب می‌آید که بالای ۱۱۱ میلیون سابسکرایب دارد و در ۱۴ سال فعالیت توانسته است به این تعداد سابسکرایب برسد. فلیکس ۳۴ ساله از قدیمی‌ترین یوتیوب‌های دنیاست که حتی فعالیت خود را از جیمی هم زودتر آغاز کرده است. او از اولین گیمرهای دنیاست که در واقع مخاطبان این عرصه اعتماد بسیاری به تحلیل‌های او دارند. درآمد فلیکس ۳۴ ساله به‌طور ماهانه ۱۴۰ هزار دلار است. نفر چهارم این لیست، کانال «دودر فکت» است. یک کانال تشکیل یافته از گروهی جوان که در دانشگاه هم‌اتاقی بودند و تصمیم به تأسیس کانال یوتیوب گرفتند که در عرصه ورزش فعالیت داشته‌باشند. این گروه فعال ۶۲ میلیون دنبال‌کننده دارند که درآمد ماهانه‌شان فقط از یوتیوب، به‌ ماهی ۴۰۰ هزار دلار می‌رسد.

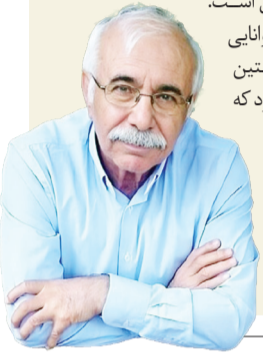
جهد کریس در کسب درآمد

اوایل خردادماه امسال بود که رسانه اقتصادی سرشناس آمریکایی، جزئیات جالبی در مورد درآمد عجیب کریستیانو رونالدو، ستاره پرتغالی النصر شاعغل در لیگ عربستان را منتشر کرد. براساس فهرستی که مجله فوربس همین آخر هفته منتشر کرده، رونالدو در ۱۲ ماه گذشته، ۲۶۰ میلیون دلار درآمد داشته که ۲۰۰ میلیون آن از باشگاه النصر عربستان بوده و ۶۰ میلیون دیگر، درآمدهای خارج از زمین بوده است. این چهارمین بار است که رونالدو در صدر این فهرست قرار می‌گیرد. معمولاً نام او در هر مقایسه و رقابتی با لیونل مسی، ستاره آرژانتینی همراه است، اما این بار بین او و رونالدو، جان رام، گل‌فراز قرار دارد. درآمد سالانه او ۲۱۸ میلیون دلار بوده است. مسی با درآمد ۱۳۵ میلیون دلار، در رده سوم قرار دارد. فوربس در گزارش خود آورده که بیش از نیمی از درآمد مسی، مربوط به فعالیت‌های خارج از زمین بوده است. حالا رونالدو با عضویت در یوتیوب قصد دارد، مرد شماره یک این عرصه شبکه‌های اجتماعی لقب بگیرد که اگر این اتفاق رخ دهد، او فقط و فقط از یوتیوب می‌تواند ماهانه بیش از ۲۰ میلیون دلار و سالی ۲۰۰ میلیون دلار درآمد کسب کند. در واقع درآمد خارج از فوتبال او فقط سالی ۷۰ میلیون دلار است که می‌تواند آن را ضربه‌دهنده کند.

چهره

غزل در بستر بیماری

محمدعلی بهمنی، شاعر و غزل‌سرای معاصر که اواخر خردادماه ۱۴۰۳ در اثر سکته مغزی در بخش مراقبت‌های ویژه بستری شده بود، ۳۱ مردادماه برای دومین بار دچار عارضه مغزی و در بیمارستان بستری شد. او به‌علت خون‌ریزی وسیع به‌شکلی اورژانسی تحت‌عمل جراحی قرار گرفت و پزشکان سعی کردند تا بدون آسیب زدن به بافت مغز، خون را تخلیه کنند. محمدرضا هاشمیان، فوق‌تخصص بخش مراقبت‌های ویژه، استاد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و پزشک معالج محمدعلی بهمنی در گفت‌وگو با ایسنا اعلام کرده است که او هوشیاری مناسبی ندارد، وضعیت‌اش پیشرفت قابل‌توجهی نداشته و تنفس‌اش نیز با دستگاه ونتیلاتور انجام می‌شود. محمدعلی بهمنی، متولد سال ۱۳۲۱ در دزفول است. فریدون مشیری، نخستین کسی بود که توانایی شعرگویی را در بهمنی پیدا کرد. او نخستین شعرش را در ۱۰ سالگی برای مادرش سرود که در سال ۱۳۳۱ در مجله «روشن‌فکر» به چاپ رسید. محمدعلی بهمنی در مورد خودش می‌گوید: «جسمم غزل است اما روحم همه‌نیمایی است در آینده تلفیق این چهره تماشایی است.»

کتابخانه

مجموعه داستان‌های کوتاه اجتماعی

نخستین کتاب افسانه آقایی «چاه ارمنی» نام دارد که از مجموع هشت داستان کوتاه با عناوین «اطراف خلأزیر»، «چهاردهمی»، «چاه ارمنی»، «تی‌تی‌پی زن بود»، «لیپزی»، «مار بوآ»، «امبلیلی از روسیه» و «زمین خالی‌های ته مرتضی‌گرد» تشکیل شده است. این مجموعه داستان از مسائل اجتماعی‌ای نظیر فقر، بیماری، محرومیت و مشاغل زیرزمینی‌ای که کمتر کسی به آن‌ها توجه کرده یا اطلاعی دارد، می‌گوید. در بخشی از داستان «چاه ارمنی» آمده است: «با خودم مرور می‌کنم که

چاه ارمنی

نویسنده:

افسانه آقایی

انتشارات: هیلا

اول باید خیلی عادی بنشینم روی صندلی شاگرد ماشین، کنار دست پسر دایی، دوم این که هروقت پس‌دایی صلاح دید از ماشینم پیاده بشوم، کوله‌ی سیاه و بزرگ را ببیناندام روی دوشم و بزنم به دل تاریکی. این جاست که باید بشوم شب، یک شب سیاه پنجاه‌وپنچ کیلویی با صدوپنجاه‌هفت سانتی‌متر قد.» کتاب «چاه ارمنی»، نوشته‌ی افسانه آقایی در ۸۸ صفحه و با قیمت ۸۵ هزار تومان توسط انتشارات هیلا منتشر شده است.

تاریخ

آغاز اشغال ایران در جنگ جهانی دوم

با آغاز جنگ جهانی دوم در ۹ شهریورماه ۱۳۱۸ ایران بی‌طرفی خود را اعلام کرد، اما پس از آغاز تهاجم آلمان به شوروی به‌دلیل گستردگی مرز ایران با اتحاد جماهیر شوروی، نیروهای متفقین حضور کارشناسان آلمانی در ایران را بهانه اشغال کشور کردند. در روز سوم شهریورماه ۱۳۲۰، نیروهای شوروی از شمال و شرق از زمین و هوا به ایران حمله‌ور شدند. بعد از آنها، نیروهای بریتانیایی نیز از جنوب و غرب حمله کردند و شهرهای سر راه را اشغال کردند. سپس هر دو نیرو به‌سمت تهران حرکت کردند. ارتش ایران نیز توانست مقاومتی درخور در برابر قوای مهاجم داشته باشد. در جریان اشغال ایران، قوای شوروی شامل ۴۰ هزار سرباز و هزار تانک T-۲۶ بود که برتری عددی و کیفی زیادی نسبت به نیروهای ایرانی داشت. علاوه بر اینها، بیشترین برتری شوروی با نیروی هوایی بود که ۴۰۹ هواپیمای جنگی از جمله بمب‌افکن‌های سنگین را برای اشغال ایران فراخواندند. قوای انگلیس نیز ۱۹ هزار سرباز و ۵۰ تانک سبک به‌کار گرفته بودند.